

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.133/2020/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2020. szeptember 25. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A testi sértés büntette miatt vádlott ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2020. június 2. napján kihirdetett 28.B.221/2020/7. számú ítéletét megváltoztatja.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fogházban állapítja meg.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

- [1] A Fővárosi Törvényszék a terhelt beismerő és tárgyalásról lemondó nyilatkozatának elfogadását követően - az előkészítő ülésen - 2020. június 2. napján kihirdetett 28.B.221/2020/7. számú ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés II. fordulata szerint minősülő testi sértés büntetében; s ezért öt 2 év - börtön fokozatú - szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. A végrehajtás elrendelése esetére megállapította a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, azt a büntetés étharmad részének kitöltését követő napban megjelölve. Rendelkezett még a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.
- [2] Az ítélet ellen - melyet a vádlott és védője tudomásul vett - az ügyészség jelentett be a vádlott terhére fellebbezést, súlyosítás, a beismerés esetére indítványozott hosszabb tartamú, végrehajtható szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása érdekében.
- [3] Az ügyész fellebbezésének írásbeli indokolásában hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során nem értékelte kellő nyomatékkal a bűncselekmény jelentős tárgyi súlyát. Álláspontja szerint ugyanis nem hagyható figyelmen kívül, hogy a törvény ugyanezen keretek között rendeli büntetni az enyhébb eredménnyel járó életveszélyt okozó testi sértés büntetést, így a különbségtétel szükségessége miatt a nyomatékos enyhítő tényezők sem teszik lehetővé jelen ügyben a törvényi minimumban megállapított büntetési tartamot.
- [4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.434/2020/5. számú átiratában, az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn, s az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának fogházban történő megállapítására, s a felfüggesztés próbaidejének felemelésére, egyebekben pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.
- [5] Az átirat kitért arra, hogy a vádlott a bűnösségét elismerte, a tárgyaláshoz való jogáról lemondott, s azt a törvényszék a Be. 504. § (2) bekezdésében írtakkal összhangban elfogadta, ebből

kifolyólag a történeti tényállás és a cselekmény jogi minősítése a váddal egyező, s arra is, hogy az ügyészi fellebbezés iránya folytán a másodfokú felülbírálat a Be. 590. § (3) bekezdése értelmében korlátozott.

- [6] Ugyanakkor a jogi minősítés körében kifejtette, hogy törvénysértően került megállapításra a halált okozó testi sértés büntette, mert az irányadó tényállásból nem vonható következtetés arra, hogy a vádlott tudattartalma a testi sértés vagy halál okozására kiterjedt volna, hiszen indulati cselekményként sík terepviszonyok között lökte meg a sértettet, s pusztá lökdösődésből, a sértett testének lökésszerű megérintéséből nem lehet megalapozottan következtetni testi sértés okozására irányuló szándékra. Pusztán a mellkas meglökése sérülést rendszerint nem okoz, az csak akkor alkalmas szándékos bűncselekmény megállapítására, ha a sértettet lényegesen mélyebben fekvő helyre vagy mozgó jármű elé lökik. A halált okozó testi sértés büntetében a bűnösség megállapításához az is elengedhetetlen feltétel lett volna, hogy az elkövető szándéka a pusztá bántalmazáson túl a testi sértés okozására is kiterjedjen, márpedig jelen ügy körülményeiből szerinte ilyen irányú következtetést nem lehet levonni. S testi sértés okozására irányuló szándék hiányában a cselekmény törvényes minősítése a Btk. 160. § (4) bekezdésébe ütköző gondatlanságból elkövetett emberölés vétsége lenne. A másodfokú eljárásban azonban a korlátozott felülbírálatra tekintettel a Be. 606. § (3) bekezdése okán a jogi minősítés megváltoztatására nincs törvényes lehetőség.
- [7] Egyetértett a bűnösségi körülmények számbavételével és azzal is, hogy a törvénnyel első ízben összeütközésbe került középkorú vádlottal szemben a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabására került sor. Hivatkozott ugyanakkor arra, hogy a törvényes minősítés fogház fokozat megállapítását alapozta volna meg, ezért a Btk. 35. § (2) bekezdés alapján indokolt eggyel enyhébb, fogház végrehajtási fokozat meghatározása. Emellett a büntetési célok maradéktalan érvényesülése érdekében pusztán a próbaidőt látta szükségesnek a maximális tartamra felemelni.
- [8] A súlyosításra irányuló ügyészségi fellebbezés nem vezetett eredményre.
- [9] Tekintettel arra, hogy a vádlott terhére bejelentett fellebbezés kizárólag az 583. § (3) bekezdés a) pontján alapszik, és nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését az ügyészség, a vádlott és a védő sem indítványozta, a Be. 598. § (2) alapján a fellebbezések tanácsulésen történő elbírálásának feltételei fennálltak.
- [10] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát végzéssel elfogadta, így a fellebbezés a bűnösség megállapítása és a váddal egyező tényállás és minősítés miatt a Be. 580. § (2) bekezdés a) és b) pontja értelmében törvényben kizárt, valamint, hogy az ügyészség kizárólag a kiszabott büntetés mértékét sérelmezte [Be. 583. § (3) bekezdés a) pont], a Be. 590. § (3) bekezdése értelmében kizárólag a fellebbezéssel támadható részében bírálta felül.
- [11] A Be. 590. § (5) bekezdése alapján ugyanakkor a korlátozott felülbírálat kiterjedt a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések vizsgálatára, a bűnösségre vont következtetés okszerűségére, és a bűncselekmény minősítésére is, utóbbi tekintetében azzal a Be. 606. § (3) bekezdésén alapuló szűkítéssel, hogy a vizsgálat alapján a minősítés korrekcióját - a beismerő nyilatkozat elfogadására, a váddal egyező tényállásra és minősítésre figyelemmel - a másodfokú bíróság csak akkor végezheti el, ha az a terhelt felmentését vagy az eljárás megszüntetését eredményezi.

- [12] Ezen túlmenően az ítélőtábla a Be. 590. § (7) bekezdésben írtak alapján felülbírálat alá vonta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező - szabadságvesztés végrehajtási fokozata, feltételes szabadságra bocsátás, bűnügyi költség stb. - rendelkezéseket is.
- [13] Ennek eredményeképpen az ítélőtábla megállapította, hogy a büntetőeljárás megszüntetésének Be. 567. § (1) és (2) bekezdésében írt okai nem állnak fenn [Be. 607. § (1) bekezdés], továbbá, hogy a törvényszék a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt, az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabályt nem sértett.
- [14] Megjegyzi ugyanakkor az ítélőtábla a fellebbviteli főügyészségi átiratban írtakra is figyelemmel, hogy a vádlott beismerő és tárgyalásról lemondó nyilatkozatának elfogadását minden esetben meg kell, hogy előzze az iratok és a vádirati tényállás alapján a vádtól eltérő minősítés (Be. 495.§) lehetőségének vizsgálata.
- [15] Felhívja az elsőfokú bíróság figyelmét arra is, hogy az előkészítő ülésről készült jegyzőkönyv a Be. 445. § (2) bekezdés g) pontja szerint az ügydöntő határozat szóbeli indokolásának tartalmát nem igazolja. Abban ugyanis egyetlen az ügyre vonatkozó konkrét adat sem szerepel, csupán általánosságban rögzíti, hogy a szóbeli indokolás mely kérdésekre terjedt ki.
- [16] Az elsőfokú bíróság a Be. 562. § (2) bekezdésében biztosított lehetőséggel élve röviden indokolta határozatát. Az ennek megfelelően szerkesztett ítélet a Be. 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pontjában valamint a Be. 564. § (4) bekezdésében meghatározott kötelező elemeket tartalmazza.
- [17] Az elsőfokú bíróság által a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozata, annak elfogadása és az azzal összhangban álló ügyiratok alapján megállapított, s a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja, illetőleg Be. 606. § (3) bekezdése szerint irányadó tényállásból, melynek megalapozottságát a másodfokú bíróság nem vizsgálta, az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a cselekmény minősítése is törvényes.
- [18] Az ítélőtábla nem osztotta a minősítést a testi sértési szándék megkérdőjelezésén keresztül vitató, de a tényállásból nem következő fellebbviteli főügyészségi kritikát. Kétségtelen tény, hogy a mellkas meglökése közvetlenül sérülést rendszerint nem okoz, következésképpen az ilyen jellegű magatartásból önmagában a sértési szándékra következtetés általában nem vonható. Amellett azonban, hogy az elkövetői tudattartalom az eset összes körülményeinek, a sértett és az elkövető fizikai állapotának, az alkalmazott erő mértékének, a sértett eleséséhez vezető okoknak, továbbá az elkövető által is ismert környezeti adottságoknak az együttes értékelése alapján ítéelhető meg, jelen ügyben annak is meghatározó jelentősége van, hogy I.rendű vádlott neve vádlott beismerő nyilatkozatával a sértési szándéka fennálltát maga sem vitatta.
- [19] Ezen túlmenően az irányadó tényállás szerint a vádlott a kisebb erejű első lökést követően, immár fokozott, közepes erővel lökte mellkason a nála jóval idősebb, az első lökéstől is egyensúlyát veszített 76 éves sértettet. A támadásra egy esetleges elesés hatásait nem tompító aszfaltosított útszakaszon került sor, melyből adódóan számolnia kellett azzal is, hogy az egyébként a járda szélén álló sértett, ha nem is közvetlenül a meglökés, de az aszfalton történő elesés következtében sérülést szenvedhet. Az irányadó tényállás szerint a sértett nem megbotlás, megcsúszás, hanem kizárólag a vádlott által kifejtett lökés következtében zuhant az aszfaltra, azaz a vádlott által alkalmazott erőhatás önmagában alkalmas volt arra, hogy attól a sértett a földre zuhanjon. A vádlott mindezek tudatában, az esetleges sérülés bekövetkezésével szemben közömbösséget tanúsított, így eshetőleges

sértési szándéka aggálytalanul megállapítható, cselekménye ekként gondatlan élet elleni cselekményként nem minősülhet.

- [20] A büntetés kiszabása körében irányadó körülmények kisebb mértékben helyesbítésre, kiegészítésre szorultak.
- [21] Értelemszerűen az élet elleni cselekmények elszaporodottsága nemcsak az eltérő minősítés okán, de azért sem vehető figyelembe, mert erre hivatkozás nem ténszerű. A vádlott terhére szól viszont a közlekedési konfliktusokból kiinduló erőszakos jellegű cselekmények köztudomású gyakorisága, valamint a sértett idős kora is.
- [22] Az enyhítő tényezők közül viszont mellőzte a másodfokú bíróság a sértettnél 12 évvel fiatalabb, a nyugdíjkorhatárt el nem érő terhelt hajlott korára utalást, ezzel szemben viszont enyhítő körülményként kell értékelni a testi sértés okozására irányuló eshetőleges szándékot csakúgy mint a halálos eredmény tekintetében a hanyag gondatlanságot.
- [23] Az enyhítő tényezők mind számukat, mind nyomatékukat tekintve meghaladják a súlyosító körülményeket. Erre, s különösen a terhelt eddigi életvezetésére, megbánására, a bűnösség fokára tekintettel, az elsőfokú bíróság helyesen választotta meg a büntetés nemét és mértékét is. Önmagában a testi sértés büntetnének halálos eredménye a büntetési tételkeret alsó határában meghatározott szabadságvesztés kiszabását, illetőleg a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztését nem teszi törvénysértővé. Az ügyészi fellebbezés indoklás azon érvelése, mely a büntetés súlyosítását a halálos és életveszélyes eredmény közötti különbségtétel szükségességével indokolta, végső soron egy adott elkövetési magatartás folytán megvalósuló bűncselekmény - jogalkotói és nem jogalkalmazói kompetenciába tartozó - absztrakt társadalomra veszélyességéről foglalt állást, márpedig a jogalkotó a Btk. 164. § (8) bekezdésében a testi sértés büntetnének életveszélyes és halálos eredménnyel járó minősített esetét azonos büntetési tétellel fenyegeti.
- [24] A vádlott javán mutakozó enyhítő tényezők túlsúlya, a bűnösség foka (testi sértés okozására irányuló eshetőleges, és az eredmény tekintetében fennálló hanyag gondatlanság) folytán az ítéletábla is egyetértett azzal, hogy a büntetési tételkeret alsó határát meg nem haladó 2 év szabadságvesztés a büntetési célokkal összhangban áll, s osztotta a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésével kapcsolatos elsőbírói okfejtést is. A próbaidő felső határhoz közelítő 4 éves tartamban történő megállapítása a cselekmény tárgyi súlya folytán szükséges, de a terhelt kedvező személyi körülményei, előélete és a cselekmény óta eltelt több mint 2 év okán egyben elégséges is, annak felemelésére nem látott alapot.
- [25] Az elsőfokú bíróság törvényesen határozta meg a végrehajtás esetére a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát, azonban a másodfokú bíróság a terhelt 60 évet meghaladó kora, betegségei, büntetlen előélete, valamint a testi sértés okozására irányuló eshetőleges szándéka alapján lehetőséget látott a Btk. 35. § (2) bekezdés értelmében eggyel, enyhébb fogház végrehajtási fokozat megállapítására.
- [26] A végrehajtás esetére a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának megállapítása törvényes volt, s az elsőfokú bíróság e rendelkezések jogszabályi alapját is helytállóan jelölte meg.
- [27] A bűnjelekre és bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezések a pontosan megjelölt jogszabályi hivatkozásokkal összhangban álltak.

[28] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdése szerinti tanácsülésen az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) és (2) bekezdése alapján megváltoztatta, egyéb törvényes rendelkezéseit pedig a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

, 2020. szeptember 25.

dr. Magócsi István s.k.
a tanács elnöke

dr. Raczky Katalin s.k.
előadó bíró

dr. Borbás Virág Bernadett s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 28.B.221/2020/7. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.133/2020/7. számú ítéletében írt változtatással 2020. szeptember 25. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2020. szeptember 25.

dr. Magócsi István s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő